

ДОИР БА АМИҚСОЗИИ МИНБАЪДАИ ҲАМКОРИИ МИНТАҚАВӢ БАЙНИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ ВА ИТТИҲОДИ АВРУПО ТАШАББУСҲОИ МУҲИМ ПЕШНИҲОД ШУДАНД

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 2 июн дар мулоқоти дуоми пешвоёни Осиеи Марказӣ ва Иттиҳоди Аврупо, ки дар шаҳри Чўлпонота баргузор гардид, иштирок намуд.

БОРБОР АЗИЯ МАМЛЕКЕТ БАШҶЫЛАРЫ МЕНЕН ЕВРОПА КЕҶЕШИНИН ПРЕЗИДЕНТИНИН ЭКИНЧИ ЖОЛУГУШУСУ

2023-жылдын 2-июни, Чолпон-Ата шаары

SECOND MEETING OF HEADS OF STATE OF CENTRAL ASIA AND THE PRESIDENT OF THE EUROPEAN COUNCIL

June 2, 2023, Cholpon-Ata city

Дар чорабинӣ, ки зери раисии Президенти Ҷумҳурии Қирғизистон Сафир Чапаров баргузор шуд, инчунин Президенти Шўрои Аврупо Шарл Мишел, Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон Қосим-Ҷомарт Тоқаев, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ва муовини раиси Девони Вазирони Туркменистон Нурмуҳаммад Аманпесов иштирок намуданд.

Бинобар рўномаи маҷлис масъалаҳои рушди минбаъдаи ҳамкории муфиди ҷонибҳои мамлакатҳои Осиеи Марказӣ бо Иттиҳоди Аврупо, инчунин мушкилоти бо-аҳамияти байналхалқӣ ва минтақавӣ муҳокима гардиданд.

Роҳбари Ўзбекистон дар суҳанронии худ таъкид кард, ки дар муддати кӯтоҳ пас аз мулоқоти яқуми пешвоён дар Остона корҳои вусъатнок доир ба инкишофи гуфтуанба анҷом дода шуд.

Аз он ҷумла, Анҷумани дараҷаи олий оид ба равобити ҳамдигарии байниминтақавӣ баргузор гардид, ки дар он ба пешбурди лоиҳаҳо дар соҳаҳои рақамисозӣ, коммуникатсияи нақлиётӣ, энергетика ва идораи захираҳои об, аз он ҷумла дар доираи стратегияи аврупоии «Дарвозаи ҷаҳонӣ» эътибори алоҳида нигаронда шуд.

Ба қор андохтани лоиҳаҳои муҳими минтақавӣ дар соҳаи таълими касбӣ ва низоми босуботи энергетикӣ дар Осиеи Марказӣ ба амал татбиқ гардид.

Форуми ҷамъияти шаҳрвандӣ, Форуми дуоми иқтисодӣ ва ҷамъомади Ҳарсолаи Шўрои мудирони Бонки таҷдид ва рушди Аврупо босамар ба вуқӯъ пайвастанд.

– Ин чорабиниҳо тағйироти мусбат ва сифатноки мулоқотро бо шарикони аврупоиамон бори дигар нишон дод, – таъкид кард Президент.

Таъкид шуд, ки ҳоло Осиеи Марказӣ маркази кашӣш ва фазаи имконоти нави иқтисодӣ барои ширкат ва бонҳои пешвои аврупоӣ ба шумор меравад.

– Ҳоло аллакай суҳан дар бораи шарикӣ васеи сармоягузорӣ ва технологияи меравад, ки ба таъсиси иқтидорҳои замонавии саноатӣ, татбиқи энергетикаи «сабз», рушди ҳоҷагии қишлоқи «оқил», ташаккули инфрасохтори тавсеаёфтаи нақлиёти логистикӣ нигаронда шудааст, – таъкид кард роҳбари давлат.

Сурати Хидмати матбуоти
Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон.

(Давомаш дар саҳ.2).

СУҲАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ДАР ҲАМОИШИ ДУОМИ «ОСИЁИ МАРКАЗӢ – ИТТИҲОДИ АВРУПО»

Муҳтарам сарони ҳайатҳо! Аз он ки ҳамаи иштирокдорони мулоқоти наватбии роҳбаронро дар шакли «Осиеи Марказӣ – Иттиҳоди Аврупо» хайрамақдам меғям, хеле хурсандам.

Меҳоҳам ба суҳанони самимӣ ба унвони Президенти Ҷумҳурии Қирғизистон муҳтарам Сафир Нурғоҷиевич Чапаров барои хеле хуб созон додани ҳамоиш ва истикболи чун анъана гарм, самимӣ дар Чўлпонота – яке аз ҷойҳои хушманзаратарини минтақаи мо ҳамраъӣ қунам.

Ба Президенти Иттиҳоди Аврупо ҷаноби муҳтарам Шарл Мишел миннатдорӣ махсус изҳор менамоям.

Садоқат ва дастгирии ҳамҷонибиҳои Шумо бобати рушди мулоқоти судманди сиёсӣ ва ҳамкории бисёрҷанба бо кишварҳои Осиеи Марказӣ самаранокӣ мулоқоти моро аз ҳар ҷиҳат мушаххас менамояд.

Ҳамкории муҳтарам! Аз замони мулоқоти аввалин ошкоро, боварибахш ва пурмаҳсули мо дар Остона камтар аз як сол гузашт.

Дар ин муддати кӯтоҳ бо саъю кўшишҳои муштарак воқеан корҳои бузург иҷро шуданд. Моҳи ноябри соли гузашта мо яқо дар Ўзбекистон Конфронси дараҷаи олий бинобар алоқамандии тарафҳои байниминтақавиро гузаронидам, ба пешбурди лоиҳаҳо дар соҳаҳои зерин эътибори махсус дода будем:

- рақамисозӣ;
 - коммуникатсияҳои нақлиётӣ;
 - энергетика ва идораи захираҳои об, аз ҷумла дар доираи шарикони стратегияи мо дар Аврупо «Дарвозаи умумӣ».
- Яқ қатор лоиҳаҳои муҳими минтақавиро бинобар созон додани низоми устувори энергетикӣ дар Осиеи Марказӣ, ҳамчунин дар соҳаи таълими касбӣ ба роҳ гузоштем. Меҳостам натиҷаҳои самарабахши Анҷумани ҷамъияти шаҳрвандиро, ки моҳи март дар Тошканд баргузор шуд:
- Анҷумани дуоми иқти-

содӣ дар Алма-Ато ва ҷамъомади Ҳарсолаи Бонки таҷдид ва рушди Аврупо дар Самарқанд, ки моҳи гузашта ба вуқӯъ пайвастанд, махсус таъкид намоям.

Чорабиниҳои маъруз тағйироти мусбат ва сифатиру дар мулоқоти мо бо шарикони Аврупо бори дигар намоиш дод.

Алҳол Осиеи Марказӣ маркази ҷамъӣ ва соҳаи имкониятҳои нави иқтисодӣ барои ширкат ва бонҳои бузурги Аврупо ба шумор меравад.

Суҳан дар бораи ҳамкории васеи сармояӣ ва технологияи дар самтҳои:

- бунёди иқтидорҳои замонавии саноатӣ,
- қорӣ намудани энергетикаи «сабз»,
- рушди ҳоҷагии деҳоти «оқил»,
- ташаккул додани инфрасохтори фарогирӣ нақлиёти логистикӣ меравад.

Дар баромади ҳамкории мам маълумоти оморӣ садо доданд. Онҳоро тақрор наметунам.

Бо вучуди ин, таъкид менамоям, ки барои то соли 2030-юм 2 баробар зиёд кардани ин нишондиҳандаҳо таъмини асосҳо мавҷуданд.

Меҳоҳам мухтасар дар бораи ҳамкории Ўзбекистон бо кишварҳои Иттиҳоди Аврупо таваққуф намоям.

Баъд аз сафари таърихӣ Шумо дар Ўзбекистон, ҷаноби Мишел, робитаҳо дар тамоми дараҷаҳо ба дараҷаи назаррас фаъол шуданд. Мо бо сарони Фаронса, Олмон, Венгрия ва Чехия мулоқот баргузор кардем. Сафаратхонаҳои худро дар Будапешт ва Стокгольм боз намудем. Ҳар-таи оянда ман ният дорам ба Италия сафар қунам. Мубодилаи моли мо бо кишварҳои Иттиҳоди Аврупо ба шарофати тартиби «GSP+» мунтазам меафзояд.

Ҳамаи гузашта ҳаҷми савдо 20 фоиз афзуда бошад, аз ғибтидо сол он тақрибан 70 фоиз зиёд гардид.

Маҷӯи лоиҳаҳои пешомаднок ташкили истеҳсоли баландетехнологӣ ва

ҷойҳои нави қорӣ бо ширкат ва бонҳои пешоханги Аврупо аз 20 миллиард евро зиёд аст.

Корпоратсияҳои дар тамоми ҷаҳон машури «Сименс», «Линде Групп», «КЛААС», «Эйрбас», «Басф», «И-Ди-Эф», «Алстом», «Тотал», «Орано», «О-Ти-Пи Групп» ва бисёр дигар ба ҷумлаи шарикони стратегияи мо дохил мешаванд. Таъкид мекунам, ки татбиқи сиёсати лоиҳаҳои муштарак имкон медиҳад дар қитъаи Аврупо харитаи саноатӣ тағйир ёбад.

Дар соҳаи инсонпарварӣ ду лоиҳаи ноидр дар шарикӣ бо Лувр ва осорхонаи нави Берлин татбиқ гардид.

Мо бори аввал мероси ғановатманди фарҳангиву таърихӣ минтақаи худро дар ин марказҳои дар ҷаҳон машури санъат ҳамҷониби намоиш додем.

Муҳтарам иштирокдорони ҳамоиш! Бо вучуди вазъияти мураккаби геосиёсӣ ва анъанаҳои нохуш дар иқтисодиёти ҷаҳонӣ кишварҳои Осиеи Марказӣ пешрафти устуворро намоиш медиҳанд.

Бинобар баҳои охири таҳлилгарони Бонки таҷдид ва рушди Аврупо пешрафти иқтисодии минтақа соли равон умуман 5,2, дар соли оянда 5,4 фоизро ташкил медиҳад.

Дар мулоқоти мустақим махсус таъкид менамоям.

Муҳтарам сарони ҳайатҳо! Бо дарназардошти пешниҳоди рўномаи ҳамоиш мавзӯҳои бартаринро, ба фикри ман, самтҳои муфиди ҳамкории тарафҳои махсус таъкид менамоям.

Яқум ин тижрат аст. Ўзбекистон аз қуллан вусъат додани муносибатҳои тиҷоратӣ бо Иттиҳоди Аврупо, пеш аз ҳама, аз созон додани занҷирҳои устувори тижративу логистикӣ ва механизмҳои самарабахши дастгирии тарафҳои боркшонӣю мағфиратдор мебошад.

Пешниҳоди тартиби «GSP+» барои беш аз пеш васеъ ҷалб намудани истеҳсолгарони ватанӣ бо фаъолияти савдои иқтисодӣ бо ҳамзамон баланд бардоштани сифати маҳсулоти истеҳсолшаванда омилӣ ҳавасмандгардонӣ шуд.

Мо аз дароз кардани муҳлати амали ин шароитҳо дар давраи нав манфиатдорем. Фикр мекунем, паҳн кардани тартиби маърузи сабукиҳо дар кишварҳои минтақа ба рушди иқтидорҳои саноатӣ ва рақобатбардорӣ иқтисодиёти мо мусоидат менамояд.

Ба сифати мисол метавонам таъйр будани содиргарони моро барои ба бозорҳои Аврупо расонда додани беш аз 500 номгўи молҳои саноатӣ дар ҳаҷми 4 миллиард евро изҳор намоям.

Баробари ин боз як қатор масъалаҳои махсус мавҷуданд, аз ҷумла:

- дар минтақаи мо созон додани шабакаи лабораторияҳои замонавӣ, марказҳои стандартизатсионӣ ва сертификатсионӣ ба талаботи Иттиҳоди Аврупо мувофиқ;
- пешбурди навгонӣҳо ва иқтидори содиргарони мо барои қор дар бозорҳои Аврупо;
- баргузор намудани чорабиниҳои, ки ба баланд бардоштани ҳабардорӣи ширкатҳои Аврупо дар бораи имкониятҳои тиҷратии кишварҳои минтақа нигаронидан

шудаанд.

Мутаассифона, бинобар тамоми ин масъалаҳо мо ҳанўз ба пешрафти назаррас муваффақ нашудаем.

Барои ҳалли масъалаҳои онҳо коркарди муштараконаи Барномаи маҷӯи дастгирии намудани корхонаҳои содиргар ва воридгарони кишварҳои моро пешниҳод менамоем.

Ғайр аз ин иҷрои вазифаҳои маъруз ба ҳарҷи зудтар анҷом додани раванди қабули Муҳида дар бораи шарикӣ ва ҳамкории васеи байни Ўзбекистон ва Иттиҳоди Аврупо мусоидат хоҳад кард.

Дуом ин ташаккул додани гузаргоҳҳои шафати нақлиётӣ ҳамчун омилӣ муҳими рушди устувори иқтисодӣ мебошад.

Муҳим аст, ки саъю кўшишҳои кишварҳои мо ба мақсади инкишоф додани иртиботи тарафҳои нақлиёти коммуникатсионии Осиеи Марказӣ ва Аврупо, пеш аз ҳама, аз тариқи ташаккул додани Хатсайри ба ном миёна – Гузаргоҳи транзитии наздикспӣ муттаҳид карда шаванд.

Бояд таъкид кард, ки ин лоиҳа дар қараёни мулоқоти сарони Бонки таҷдид ва рушди Аврупо дар Самарқанд хеле ҷиддӣ таҳлил карда шуд.

Мутаассифона, то ҳол муносибати ҳамохан дар масъалаҳои баланд бардоштани рақобатбардорӣи шохроҳи маъруз ба даст намеравад.

ҲАБАРИ ИНФОРМАТСИОНӢ

дар бораи ҷамъомади умумии 41-уми Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

2 июни соли 2023 дар Тошканд ҷамъомади умумии 41-уми Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон қори худро идома дод. Дар қори он аъзои Сенат, ҳукумат, намояндагонӣ вазиру ва идораҳо, Парлумони ҷаҳонӣ назди Сенат ва ходимони вомситоҳи ахбори осимавӣ иштироки намуданд.

Чамъомади умумии, ки дар форматӣ видеоконференсия баргузор шуд, Раиси Сенати Олий Маҷлис Танзила Норбоева бурд.

Чамъомади умумии дар режими онлайн аз тариқи шабакаи Сенат дар YouTube намоиш дода шуд.

Рӯзи дуоми чамъомади умумиро сенаторон аз муҳокимаи Қонун «Дар бораи дохил намудани тағйирот ба Кодекси Ҷумҳурии Ўзбекистон дар бораи масъулияти таъриқӣ» сар карданд.

Таъкид шуд, ки қонун бо мақсади танзими минбаъдаи чораҳои мутаассире, ки дар поймол намудани ҳуқуқи дар соҳаи танзими техникӣ, стандартизатсия, метрология ва сертификатсия ва инчунин огоҳии вайрон намудани қоидаи баҳогузорӣи ҷавобгўӣ содир мегаданд, қорбурд мешавад.

Қонун ба кодекси масъулияти маъмури тағйироте дохил менамояд, ки масъулиятро барои аз ҷониби мақомот вайрон намудани доир ба баҳогузорӣи ҷавобгўӣ қоидаи баҳои мутобикат, ки дар натиҷа маҳсулоте истеҳсол карда мешавад, ки ба талаботи танзими техникӣ ҷавобгўӣ нест, ё ба шахси ҷамъӣ зарар мерасонад, маҳсулотро барои ба амал овардани баҳогузорӣи мутобикат пешниҳод менамояд, муқаррар месозад.

Ғайр аз ин, дар қорун масъулияти мақомот бинабар баҳогузорӣи мутобикат ва шахсонӣ соҳибмансаби он, ки беасос аз додани сертификатӣ мутобикат сар ме-

печанд, беасос эътибори сертификатӣ мутобикат ё декларатсия дар бораи мутобикат нигоҳ дошта мешавад, ё қатъ карда мешавад, пешбини мегаданд.

Аз он ҷумла, ин поймолсозии ҳуқуқ дар пайи худ ҷаримагузорӣ барои шахсонӣ соҳибмансабро дорад, ки аз 10 то 40 ҳаҷми ҳисоби базавиру дорад.

Агар поймолсозии ҳуқуқ дар тўли як сол пас аз қорбурди чораи ҷазои маъмури тақрор гардад, дар он сурат ҷаримаандозӣ ба шахси соҳибмансаб аз 40 то 80 ҳаҷми ҳисоби базавиру ташкил хоҳад кард.

Бинобар фикри сенаторон, ба тўфайли қабули қонунӣ маъруз масъулияти лабораторияҳои озмоишӣ ва мақомоти сертификатсияе, ки ба соҳибкорон ва аҳоли хидмат мерасонад, бо маҳсулот ва хидмати босифат аз ҳисоби пура баҳогузорӣи намудани нишондодҳои сифати маҳсулот таъмин мегаданд, баланд хоҳад гардид.

Қонун аз ҷониби сенаторон дастгири гардид.

Пас аз он Қонун «Дар бораи дохил намудани тағйирот ва иловаҳо ба Қонунӣ Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи молиётӣ давлатӣ» бинабар оптимизатсияи ҳаҷми молиётӣ давлатӣ барои татбиқи баъзе намудҳои фаъолият дар соҳаи телекоммуникатсия» баррасӣ гардид.

Бинобар ин қонун бо мақсади вусъат додани фаъолияти оператор (провайдер)ҳои маҷозии мобилӣ ҳаҷми молиётӣ давлатӣ кам мегаданд, ки онҳо дар натиҷаи хидматрасонии шабакаи алоқаи радиотелефонӣ (мобилӣ) мепардозанд.

Муқаррар карда мешавад, ки аз воҳидҳои соҳибқорӣ, ки дар соҳаи маъруз фаъолият доранд, молиётӣ давлатӣ дар ҳаҷми 25 ҳазор маротибаи ҳаҷми ҳисоби базавӣ ситонда мешавад.

Ҳамзамон, агар қимати хидматрасонии шабақаҳои алоқа сайёри радиотелефонӣ (мобилӣ), ки аз ҷониби оператори мобилӣ маҷозии алоқа (провайдер) дар соли молиявӣ расонда мешавад ва он ба давраи пешини пардохти молиётӣ давлатӣи со-

(Давомаш дар саҳ.3).

ХАБАРИ ИНФОРМАТСИОНӢ

дар бораи ҷамъомади умумии 41-уми Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

(Аввалаш дар сах.1)

Қонун аз ҷониби сенаторон дастгирӣ ёфт.

Ҷамъамон дар ҷамъомади умумии навбати сенаторон ҳисоботи Бонки марказии Ҷумҳурии Ўзбекистонро дар бораи фаёлиятҳои дар соли 2022 шундан.

Таъкид шуд, ки Бонки марказӣ фаёлияти худро дар соли 2022 ба коҳиш додани дараҷаи таъсири сисъати пулу қарз ва ҷорҳои макропулденсали, омилҳои монетарӣ ба инфлятсия, минимизатсияи таъсири хатарҳои потенциалӣ ба суботнокии молиявӣ дар низомии банк, таъмини суботнокии макроиқтисодӣ ва молиявӣ дар мамлакат нишон дод.

Агар моҳи март соли 2022 ставкаи базавӣ то 17 фоизи солона бардошта шуда бошад, пас аз семоҳаи II ставкаи базавӣ Бонки марказӣ то 15 фоизи солона аз ҳисоби барқарорӣ шароити макроиқтисодӣ ва коҳиш ёфтани эҳтимоли бавучудии баъзе хатарҳои инфлятсионӣ коҳиш дода шуд.

Дар соли ҳисоботӣ қор бобати рағбатноксозии сармоҳаҳои хусусӣ дар бобати таъмини молиявӣ иқтисодиёт, баланд бардоштани самаранокии истеҳсоли воҳидҳои соҳибқарор, дастгирии молиявӣ лоиҳаҳои нави истеҳсоли бо арзиши изофаи баланд идома дода шуд.

Аз он ҷумла ба мақсади дастгирии молиявӣ аҳолии воҳидҳои соҳибқарор кредит ба миқдори 203 триллион сӯм ё худ 22 фоиз бештар нисбат ба соли 2021 ҷудо карда шудааст.

Кредитҳо, ки ба аҳолии ҷудо карда шудааст, дар муқоиса бо соли 2021 1,6 баробар афзуд, 65,3 триллион сӯмро ташкил намудааст. 25,6 фоизи маблағи кредити ҷудогардидаро микроқарзҳо ташкил намуда, 22 фоизашро қарзҳои ипотека ташкил намуда, 33 фоизашро кредити истеъмоли ва 14 фоизро микрокредитҳо ташкил кардаанд.

Соли 2022 дар доираи барномаи инкишофи тиҷорати оилавӣ инчунин 9,9 триллион сӯм кредити имтиёзнок барои беш аз 424 ҳазор лоиҳа ҷудо карда шудааст.

Соли 2022 дараҷаи капитализатсияи банкҳо 12 фоиз афзуд, охири сол қариб 80 триллион сӯмро ташкил намуд, ҳаҷми сармояи асли 9 фоиз зиёд гардид.

Ҷамъамон, соли 2022 дар доираи стратегияи ислоҳоти низомии банк қор бобати трансформатсияи банкҳои давлатӣ идома дода шуда, қараёнҳои ғуруҳи сахми давлатии «Ипотекабанк» ва «Узагроқспортбанк» ба сармоядорони хориҷӣ анҷом дода шуд.

Дар натиҷа сахми давлатии маблағҳои банк дар ҳаҷми умумии маблағи сектори

банк аз 81,5 фоизи соли 2021 то 78,2 фоизи соли 2022 коҳиш ёфт.

Дар муқоиса бо соли 2021 миқдори қорҳои банкҳои қорбейҷингӣ 2,7 баробар афзуд, ки ба аҳолии имконоти ҳисобу китобро бо истифода аз як қор дар инфрасохтори ҷумҳурий ва низомии пардохти хориҷӣ фароҳам овард.

Ҷамъамон сенаторон ба баъзе масъалаҳо, ки дар Бонки марказӣ бояд татбиқ гарданд, эътибор нишон дод.

Ҳамин тариқ, таъкид шуд, ки иҷрои баъзе вазифаҳо, ки бо рақамсозӣ дар банкҳои алоқаманданд, ақиб мемонанд, ба ҳади пурра шаффофӣ дар қараёни додани кредит ба воҳидҳои соҳибқарорӣ таъмин нагаштааст, омилҳои зиёди инсонӣ қараёни ба даст овардани кредитро мушкил мегардонад ва боиси зуҳури монеаҳои бюрократӣ мегардад.

Инчунин пешниҳодот дар бораи аз ҷониби Бонки марказӣ дар соли 2023 ба амал татбиқ намудани қор бобати таъмини суботнокии нарх, тақомули дастгоҳҳои сисъати пулу кредит ва низомии ҳимои амонати аҳолии дар банкҳо, коҳиши таъсири омилҳои ғайримоноетарӣ ба инфлятсия, таъмини суботнокии нарх барои маҳсулоти асосии озуқаворӣ иброс гардиданд.

Бинобар ҷамъбасти муҳокимаҳо қарори дахлдори Сенат қабул гардид, ки дар он пешниҳодоте, ки ба тақомули фаёлияти Бонки марказӣ нишон дода шудаанд, инъикос ёфтанд.

Дар ҷамъомади 41-уми умумии Сенат инчунин Қонун «Дар бораи дохил намудани иловаҳо ба моддаи 483 Кодекси андозии Ҷумҳурии Ўзбекистон» баррасӣ гардид.

Дар солҳои охир дар мамлакат ислоҳоти доманфарох бобати васеъ ҷалб намудани қавонон ба футбол, фароҳам овардани низомии босамари тарбияи бозингарҳои босаҳорат дар асоси талабот ва стандартҳои байналхалқӣ дар соҳаи футбол, инчунин дар бобати ташаққули захираи сифатнокии варзишӣ барои ҷамъомади миллий ва клубҳои касбии футбол бо амал татбиқ мегардад.

Ҷамъамон ҳоло бо мақсади минбаъд инкишоф додани низомии интиҳои бозингарони қавонии босаҳорат ва инфрасохтори футбол, босамари истефода намудани механизмҳои маркетинг ва идоракунии замонавӣ дар соҳа зарурати тамдид намудани мuddати эътибори имтиёзнотӣ қорӣ андоз вучуд дорад.

Сенаторон таъкид карданд, ки ба туфайли қонуни маъмур тағйирот ба овоз намудани Ассотсиатсияи футболӣ Ўзбекистон, худудҳои зерқисмҳои он, иттиҳодияи ҷамъиятии «Лигаи футболӣ касбии Ўзбекистон», Маркази ҳакамҳои футболӣ Ўзбекистон ва клубҳои футболӣ

касбӣ аз пардохт аз 1 январӣ соли 2023 то 1 январӣ соли 2026 аз ҳама гуна намудҳои андоз (ба истиснои андозии иҷтимоӣ)-ро пешбинӣ менамояд.

Инчунин имтиёзнот ба андоз аз даромади шахсонӣ қисмонӣ, ки аз даромади, ки аз ҷалби мутахассисон ва футболбозони хориҷӣ ҷалб намудан пардохта мешавад, пешниҳод мегардад.

Ҷамъамон сенаторон ба баъзе масъалаҳо, ки дар Бонки марказӣ бояд татбиқ гарданд, эътибор нишон дод.

Ҳамин тариқ, таъкид шуд, ки иҷрои баъзе вазифаҳо, ки бо рақамсозӣ дар банкҳои алоқаманданд, ақиб мемонанд, ба ҳади пурра шаффофӣ дар қараёни додани кредит ба воҳидҳои соҳибқарорӣ таъмин нагаштааст, омилҳои зиёди инсонӣ қараёни ба даст овардани кредитро мушкил мегардонад ва боиси зуҳури монеаҳои бюрократӣ мегардад.

Инчунин пешниҳодот дар бораи аз ҷониби Бонки марказӣ дар соли 2023 ба амал татбиқ намудани қор бобати таъмини суботнокии нарх, тақомули дастгоҳҳои сисъати пулу кредит ва низомии ҳимои амонати аҳолии дар банкҳо, коҳиши таъсири омилҳои ғайримоноетарӣ ба инфлятсия, таъмини суботнокии нарх барои маҳсулоти асосии озуқаворӣ иброс гардиданд.

Бинобар ҷамъбасти муҳокимаҳо қарори дахлдори Сенат қабул гардид, ки дар он пешниҳодоте, ки ба тақомули фаёлияти Бонки марказӣ нишон дода шудаанд, инъикос ёфтанд.

Дар ҷамъомади 41-уми умумии Сенат инчунин Қонун «Дар бораи дохил намудани иловаҳо ба моддаи 483 Кодекси андозии Ҷумҳурии Ўзбекистон» баррасӣ гардид.

Дар солҳои охир дар мамлакат ислоҳоти доманфарох бобати васеъ ҷалб намудани қавонон ба футбол, фароҳам овардани низомии босамари тарбияи бозингарҳои босаҳорат дар асоси талабот ва стандартҳои байналхалқӣ дар соҳаи футбол, инчунин дар бобати ташаққули захираи сифатнокии варзишӣ барои ҷамъомади миллий ва клубҳои касбии футбол бо амал татбиқ мегардад.

Ҷамъамон ҳоло бо мақсади минбаъд инкишоф додани низомии интиҳои бозингарони қавонии босаҳорат ва инфрасохтори футбол, босамари истефода намудани механизмҳои маркетинг ва идоракунии замонавӣ дар соҳа зарурати тамдид намудани мuddати эътибори имтиёзнотӣ қорӣ андоз вучуд дорад.

Сенаторон таъкид карданд, ки ба туфайли қонуни маъмур тағйирот ба овоз намудани Ассотсиатсияи футболӣ Ўзбекистон, худудҳои зерқисмҳои он, иттиҳодияи ҷамъиятии «Лигаи футболӣ касбии Ўзбекистон», Маркази ҳакамҳои футболӣ Ўзбекистон ва клубҳои футболӣ

Хидмати матбуоти Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон.

МУЛОҚОТИ МАРДУМИ ДИЁРИ НОЗАНИН

Воҳурии се насл

Кунун ЗАМОНА ДИГАР ГАШТУ МО ДИГАР ГАШТЕМ...

Вақте ки мошини мо аз роҳи ғуруҳи тоҷикҳо гӯх поёни гӯх боло мерафт, аз байни анбӯҳи дарахтони сарсабзу хуррам гузашта, деҳаҳои сари роҳро убур менамуд, ки соҳили чапи дарёро бо деҳаҳои Нанай, Боғистон ва Бурҷимулло васл менамуд.

Ба ёд расид, ки тақрибан бист сол пеш мо як ғуруҳ журналистони тоҷик барои фотиҳаҳои ба деҳаи Нанай мерафтем. Вақте ки ба сари пул расидем, сарҳадбонон баъди шиносӣ бо ҳуҷҷатҳои мо гуфтанд, ки наметавонем аз пул гузашта ба деҳаи Нанай равам, зеро ҷойи зисти доимиамон шаҳри Тошканд аст. Хайрон шудем ва натавонистем фаҳмонем, ки мо барои дуову фотиҳа омадаем ва баъди чанд лаҳза зуд ақиб бармегардем. Ин даъвои гапҳои ягон мушкил пеширо намеояд.

Ақиб баргардем. Аммо тайи солҳои охир вазият куллан дигар шудааст ва барои шаҳрвандон роҳ ба самту минтақаҳои гуногуни мамлакатамон боз мебошад ва зимни равво ягон мушкил пеширо намеояд.

ИСТИҚБОЛИ ҒАРМ БА ДИЛҲО СУРУР БАҲШИД

Дар яке аз мавзӯҳои ҳушбоду ҳавои деҳа, дар соҳили дарёи Писком барои пазирии иштирокчиёни воҳурии се насл ва меҳмонони он

шароит фароҳам оварда шудааст. Мизбон хатмунандагони солҳои 1966-2022 мактаби таҳсилоти умумии рақами 44 буданд, ки ҳоло андаке даври пири меронанд, чанде дар ташкилоту созмон ва муассисаҳои гуногуни давлативу ҷамъиятӣ адои вазифа менамоянд. Қисме аз хатмунандагони мактаб дар қайди ҳаёт набудаанд.

Дарвоқеъ, ҳар як иштирокчи ин воҳури бо иштиқ ва чеҳраи шод вориди сайлгоҳ мегардид. То ҷойҳои худро ишғол кардани мизбонону меҳмон аз фурсат истифода бурда, бо раиси ҷамоати шаҳрвандон Шодмон Тошпӯлодов ҳамашӯх шудам.

Дар деҳа бештар аз 1 ҳазору 500 нафар аҳолии зиндаги мекунанд. Мардум асосан бо қорводорӣ, боғпарварӣ ва кишти зироати гуногун машғул. Дар ҷамоатамон як мактаби таълимоти ҳамагонӣ фаёлият мекунанд, ки 180 хонанда дорад. Ба онҳо 17 нафар омӯзгорони хушсалиқа сабақ медиҳанд. Дар як кӯда-

кестони хонагӣ бештар аз 30 нафар кӯдакони аз 3 то 7 сола ба таълиму тарбия фаро гирифта шудаанд. – Гуфт Шодмон Тошпӯлодов.

Дар байни омӯзгорон ду нафар Аълочии таълими халқи Ўзбекистон фаёлият мекунанд. Ҳар сол 65-70 фоиз шоғирдони мактабон ба муассисаҳои таҳсилоти олии гуногун дохил мешаванд. – ба суҳбат ҳамроҳ шуд директори ин мактаб, дорандаи ордени «Эл-юрт ҳурмати», сазовори унвони Ходими шоистаи таълими халқи Ўзбекистон Муллобой Норматов.

У таъкид намуд, ки ба шарофати ба забони тоҷикӣ будани мавлюм дар мактаб онҳо ба муваффақиятҳои зиёд ноил мешаванд. Ба гуфтаи ӯ ҳоло мактабон дар рейтинг аз шумори бештарин дах мактаби вилоят ҷой гирифта, дар байни мактабҳои ноҳия ҳамеша дар ҷойҳои аввал қарор дорад.

(Давомаш дар сах.4)

САДУ ЯК БҶО ТАЪМ

Бори нуздаҳум аст, ки Идораи хидмати дипломати Вазорати қорҳои хориҷии ҷумҳурий ин гуна фестивалро дар Тошканд роҳандозӣ менамояд. Аммо ҳар дафъа гӯё ин манзара ба ҳар иштирокдор завқу шавқ беандоза мебахшад.

Сабоби он завқу шавқ ҳама маълум, зеро ин фестивали хайрия аз анъанаҳои маданий ва хусусан, таомҳои миллии мардумони гуногун иборат аст. Тасаввур кунед, ки дар як боғи наҷандон қалон, ки он ин дафъа «Central park» ном дошт, даҳҳо ғуруфа дар мисоли сафароту намоёндагони он мамлақатҳо дар худ анвои зиёди худраниву нӯшиданӣ ва ҷашданӣ ҷамъ оварда буд. Ин таом-

пазиву меҳмондорихо хусусияти мусобика низ, ки дошт, рағбати иштирокдорони онро дучандон сохта буд. Аз ин боис қӯшиши намоёндагони дипломати барабас нарафт, ки дар натиҷа онҳо тавонистанд чун муште аз хирвор як нишонае аз фарҳанг ва ғизоҳои милливу маҳаллии худро намоиш диҳанд.

– Мо фақат бо имконияти дохилии сафаротамон иқтифо накарда, аз вилоти Суғд

хунармандони наҷқору ва қордосзонро даъват кардем, ки маҳсули дастӣ хунарманди худро ин ҷо ба намоиш гузоранд. – мегӯяд ходими сафароти Тоҷикистон Рамзӣёр Атой. – Аз таомҳо бошад, оши палави тоҷикӣ ва чанд навъи ғизои дигар, ки миллиро таҳия кардем, ки меҳмон аз он тавонистанд бичашанд.

Воқеан, он рӯз сафароти Тоҷикистон на фақат бо таом-

му хунармандӣ, боз барои қалонсолону кӯдакон баъзи лотерея ташкил намуд, ки ба ин тарик баъзи таому мада-

Т. МИРҶАЁЕВ. Суратгир: Т. ХОВАРИ.

Аниси қунҷи танҳой

ҚОРВОНИ НУР

Ба қарибӣ дар ҳаёти мардуми ноҳияи Узунӣ вилоти Сурхондарё ду воқеаи фаромӯшнопазир рӯй дод.

Амрулло АВЕЗОВ, муҳбири «Овози тоҷик» дар вилоти Бухоро.

Шарикдорони собиқ Сирочиддин Саййиди шоир ва олиму адиб Мирзо Кенҷабек, ки ҳарду дар як муҳит таълиму тарбия гирифтанду ҳоло дар Тошкандшаҳр қору фаёлият мекунанд, худро дар назди ҳамдиёронашон як навъ шояд қарздор ҳис намуда, дастӣ ҳоли не, бо садҳо китоби бадеӣ омаданд.

Воҳурии аввал дар мактаби рақами 1-уми ноҳия доир гардид. Раиси Иттиҳоди нависандагон Сирочиддин Саййид ва ғуруҳи қалони эҷодқорони вилотиру хонандагон ва муаллимони мактаб пазирии намуданд. Шоир ҳангоми дар толори мактаб ҷамъ шудани устодону шоғирдон ва аҳли зиё тухфаи худро, ки иборат аз 500 адад китоб буд, ба ҷамъии мактаб супурд. Шодию хурсандии мактабиён ҳақду қанор нашошт. Сирочиддин Саййид аз он, ки дар мактаби рақами 1-уми ноҳия замоне таҳсил ба се забон – ўзбекӣ, тоҷикӣ ва русӣ мавҷуд буду кунун синфҳои тоҷикӣ дар он қатъ гардидааст, низ ибрози назар кард.

Баъд ҷамъомадагон ва меҳмондин Саййиди шоир ва олиму адиб Мирзо Кенҷабек аст, роҳ пеш гирифтанд. Мирзо Кенҷабек аз ҳисоби маблағи худ дар мактаби рақами 5 синфхонаеро ба ихтиёри худ гирифта, як китобхона зебо бо наватарин ҷиҳозҳо ташкил карда, қариб ду ҳазор китоби бадеиро бо забонҳои ўзбекӣ тоҷикӣ ба ихтиёри ҷамъии мактаб супурд, ки ин як воқеаи фаромӯшнопазир аст. Мавсуф ваъда дод, ки боз китобҳои дигар ба ин китобхона ҳоҳад супурд. Ин ду инсон аз модари тоҷик ба дунё омаданд. Ин иқдоми неки дӯстон, боиси ибрати дигарон ҳоҳад шуд, зеро хондану илм омӯхтан, асоси зиндаги ҳар як инсон аст. Ҳар касе, ки китоб мехонад, ба бадқорӣ қадам намегузорад.

Уғулоӣ ҚҶРАБОЕВА, ноҳияи Узунӣ вилоти Сурхондарё.

ЗАБОНИ МАН – ҶАҲОНИ МАН

МО ЧӢ УМУМИЯТИ ФАРҲАНГИЕ БО ДИГАР ҶАМЗАБОНОН ДОРЕМ?

Дар тӯли таърихи инсонӣ чанде аз миллатҳои дунё забони аслии худро фаромӯш карда, ба тарзи сунъӣ, дар таъсири муҳит забони истеъмоли маскани зисташонро қабул намудаанд. Чунин забонро яхудиёну лӯлиён ва арабҳои Осийё Миёна забони форсӣ буд. Ин қавмҳо дар Осийё Миёна забони тоҷикиро қабул намудаанд. Бо вучуди он ки онҳо забони форсиро ҳамчун забони гуфтугӯӣ қабул кардаву ба авлоди худ мерос гузоштанд, миллати худро пос доштаанд.

Агар тавачҷуҳ фармуда бошад, баъзе аз забонҳои қадими дунёро яхудиён ва лӯлиён ҳамчун забони модарӣ қабул намудаанд. Масалан, забони армани, ғурҷӣ, русӣ, немисӣ ва тоҷикӣ аз он ҷумла. Яъне ин ақвом бо амри қисмат ҳар ҷо, ки муҳорир будаанд, ноғузири забони ҳокими ҳамагон маҳзалро қабул намудаанд.

Воқеияти таърихи ин аст, ки тоҷикон миллати қадимӣ буда, нуфусашон ҳам зиёд аст. Агарчи забони яхудиён ва лӯлиён вомӣ ҳам буд, онро чун забони модарӣ бехтар диде мекунанд. Яхудиёни бӯҳорӣ бо тоҷикӣ форсӣ беш аз ҳазор сол аст, ки ҳарф мезананд ва имрӯз ҳатто дар Исроил низ онро пос медоранд ва дар хонаводаҳои худ бо лаҳҷаи маҳаллашон гуфтугӯ доранд. Ифтихори беҳамтои яхудиён аз забонашон сазовори таҳсин аст. Ҳатто чандин санъатқорони маъруф то ба имрӯз бо забони тоҷикӣ эҷод мекунанд.

Мутаассифона, бархе аз ҳамзабонони мо, ҳосса дар Ўзбекистон чунин ифтихорро нисбати забони модарӣ худ надоранд. «Забондонӣ»-и мо то ба дараҷаест, ки бархе аз омӯзгорони забон ва адабиёти тоҷик як байт шеърро саҳеҳ таҳлил карда наметавонанд. Солҳои охир ҳатто мункорони забони модарӣ зиёд гаштаанд. Хангоме ки суҳбат доир ба омӯзиш ва донишони забони модарӣ меравад, чунин мегӯянд: «Забони мӯсири тоҷикӣ солҳои охир аз мардум дур шудааст. Аҳли адаби имрӯза тоҷик бо қалимабозӣ овора аст, гӯё аҳли адаб барои аҳли адаб эҷод мекунанд.»

Ба қавли баъзе аз омӯзгорон, ки таҷрибаи зиёди омӯзгорӣ дар макотиби тоҷикӣ доранд, забони тоҷикӣ-форсӣ бояд омафаҳм бошад.

Ба фикрам, агар забони адабӣ аз омма дур гардад, боиси нестшавӣ ва қабул гардидани забони бегона ҳоҳад шуд. Ин ҳол яке аз сабабҳои асосии кам шудани мактабҳои тоҷикӣ ё табдил гаштани онҳо мебошад. Ин мавзӯ доманфарох ва баҳс-сталаб аст ва перомунӣ он фикрҳои мухталиф мавҷуданд.

Табдилдиҳандагони мактабҳои тоҷикӣ даставвал худӣ падару модарони тоҷик мебошанд. Ба тоҷикони Ўзбекистон аслан ҳеч лозим нест, ки забони таълимро табдил диҳанд. Мутаассифона, аглаб тоҷикони мо хабар надоранд, ки забони модарии онҳо забони гануву беназир ва ширинтарини дунё ба ҳисоб меравад.

Бузургони олам орзу доштаданд достонҳои «Шоҳнома»-и Фирдавсию ғазалиёти Саъдӣву Хофиз. «Маснави маънави»-ро на бо тарҷума, балки ба забони аслаш бихонанд. Тоҷик будан барои ҳамзабонони мо дар кишварҳои гуногун моёи ифтихор будааст. Форсизабонан дар Чину Покистону Хиндустон миллати тоҷик меҳисобанд.

Бармегардем ба мавзӯи аслии. Барои ҷи яхудиёну лӯлиён, ки замоне ба ин сарзамин ҳиҷрат намудаанд, барои мулоқот ва радду бадали афкор маҳз забони форсии тоҷикиро интиҳоб кардаанд? Чунки форсии тоҷикӣ забони сарватманди мардуми бумӣ буд ва ҳаст. Яхудиёни закию тамаддунофар арзишу аҳамияти онро дарёфтанд ва қӯшиш карданд, ки фарҳанги худро ба ҳамин забон рушд диҳанд ва аз ин роҳ ба пешфрати фарҳанги мо низ ҳисса гузоштаанд.

Салим ИНҶОМЗОДА, ш. ТОШКАНД.

ПАРАСТУҶОИ НАХУСТИН

Қарори Президент «Дар бораи ташкил ёфтани ДДОЧ» (аз 27.07.2017) боиси хурсандии аҳли вилояти Тошканд гардид. Инчунин, барои кадрҳои педагогике, ки маълумоти миёна махсус доштанд, оиди гирифтани маълумоти оли дар имкониятҳо боз гардид.

Ба донишгоҳ доктори фанҳои кимия, профессор Гафурҷон Мухаммедов роҳбарӣ мекунад. Ҷ. Мухаммедов «Арбоби илми Ҷумҳурии Ўзбекистон» мебошад. Тахти роҳбарии 4 нафар доктори фан, 7 нафар номзадони илм тайёр карда шудаанд.

Дар донишгоҳ фаёлият бурдани факултетҳои тоҷикӣ ва қазқӣ орузуи ормонҳои намоёндогани мансуб ба ин миллатҳоро рӯйи об баровард. Бахусус, соли аввал ба факултети «Таълими ибтидӣ ва корҳои тарбиявӣ спорт»-и шуъбаи тоҷикӣ наздик ба 100 абитуриент ҳуҷат супурда бошад, 17 нафари он донишҷӯ гардид.

Соҳиби сипаригардида ро ба хотир меорем, имтиҳони дохилшавиро аз забони англисӣ дар бинои Донишдаи ирригатсия ва

мелиоратсияи Тошканд супурда будем. Барои чӣ? Чунки дар худӣ донишқада шароити зарури набуд, танҳо аз як биибор буд. Ҳамон донишқада имрӯз ба мақоми ДДОЧ дорост ва ба ташкили он б 6 сол пур мешавад. Дар ин муддати кӯтоҳ дар ҳаёти донишгоҳ як қатор дигаргунӣ, ислоҳот, корҳои сохтмонӣ бунёдкорӣ ва сарф дар амал иҷро шуданд. Биноҳои нави хониш, лабораторияҳо, тоғори варзӣ, бинои хобгоҳ барои донишҷӯён, маркази ахбори ресурси замонавӣ, соҳиби китобхонаи дорои 64 ҳазор фонд, хонаҳои маънавият ва маърифат ва ғайра баҳри ҳамнафаси замон таҳсил гирифтани талабагон хизмат мекунам.

Имрӯз дар донишгоҳ 10 факултет, 39 кафедра ва 20

шуъбаи марказ фаёлият мебарад. Дар онҳо беш аз 20 ҳазор талаба таҳсил мегардад. Ба онҳо зиёда аз 1000 нафар омӯзгор ва мураббияни ботаҷриба сабақ медиҳанд.

Бо муассисаҳои таълими хориҷӣ ҳамкорӣ ба роҳ монда шудааст, аз ҷумла бо Донишгоҳи педагогии Хайделберг Олмон, Донишгоҳи давлатии Маскав, Донишгоҳи давлатии педагогии Ленинград, Донишгоҳи давлатии Қазоқистони Чанубӣ. Ба қариби б 10 директори филиали Тошканди Донишгоҳи давлатии педагогии Русия Сергей Барченко вохӯри ба амал омад. Дар он меҳмонон бо таҷрибаи рушди сохтори таълими донишгоҳ, самтҳои таълими инклюзив тавачҷӯ зоҳир намуда, доир ба корҳои илмӣ дар ин соҳа тақлифҳо ба миён оварданд. Чунин вохӯриҳои байналхалқӣ ба баланд бардоштани нуфузи донишгоҳ замина меғозард.

Дар солҳои сипаришуда дар ин даргоҳ анҷуманҳои байналхалқӣ, семинарҳо, вохӯриҳо, чорабиниҳои мухталифи гузаронда шуданд.

данд ва ҳоло ин қараён идора дорад.

Ба ғуруҳи забони тоҷикӣ устодони таҷрибадор ва меҳрубону ҷонсӯз сабақ медиҳанд, нозуқиҳои ҳар як фаро амиқ меомӯзонанд. Муаллифи яқанд китоб, номзади фахрии педагогӣ, дотсент Алиҷон Каримҷон Мирзороҳимов, доктори фанҳои биологияи Воҳид Файзиев аз ҷумлаи онҳоянд, ки мо онҳоро бо фарҳ ба забон мегирем.

Дар донишгоҳ барои бурдани корҳои илмӣ устодон шароит ва имкониятҳо мавҷуд аст. Яке аз устодони донишгоҳ, доктори фалсафа доир ба фанни педагогика (PhD) Эркин Айдаров мебошад. Наздик ба 100 кори илмӣ услубӣ, аз ҷумла 8 гувоҳнома, 2 монография, 5 дастури методӣ ва 1 китоби дарсӣ ӯ рӯйи чопро дидаанд.

Мо – хатмкунандагони ғуруҳи 18-и таълими ибтидии донишгоҳ ба сифати парастуҷоӣ аввалини шуъбаи ғоибона бо донишгоҳ хайро хуш намуда, ба дастамон диплом мегирем. Дар ҳамин чо саволе

ба миён меояд: «Дар панҷ соли таҳсил чиро омӯхтед?» Ба ин савол ҷавоби муносиб чунин аст: – Донишҷӯ дар муассисаи таълими олий мутахассиси касбӣ шуда намебарояд. Донишгоҳ ба ҳаёт, ба фаёлият, ба таҷрибаомӯӣ, барои мутахассиси соҳаи худ шудан замина меорад. Мо – 16 нафар хатмкунанда дар таълимгоҳ аз устодони меҳрубон ва саҳтири худ на танҳо асрори касб омӯхтем, балки хислатҳои садоқат ба Ватан, дӯстӣ, меҳру оқибат, ҳурмат ба калонсолон, шарикӣ ғаму шодӣ, кўмак ва дастгирӣи якдигар, сабр, шукргузориӣ, хифзи табиати зеборо омӯхтем. Дар қатори дигар ҷавонон баҳри ояндаи дурахшон ва гул-гулшукӯии Ўзбекистони Нав бо одоби ахлоқ ва дониши пухтаи худ ҳисса гузоштанро дар шуури худ ҷойгир намудем. Ба устодони худ сар ба таъзим мегардорем.

Баҳодур АШУРОВ,
хатмкунандаи факултети таълими ибтидии ДДОЧ.

Дар ҷевони китоб

«ШОДИВУ ҒАМҶОИ МАН ҲАМЧУН РАВОН ОБЕ ГУЗАШТ...»

Дар ҷевони китоби мо боз як китоби тозаи адиби ҳақиқатнигор, нависандаи маҳбуб Бахтиёри Ҷумъа бо номи «Дарҳанда» ҷойи худро ёфт. Дар ин китоб таҳқиқи таҳлили паҳлуҳои эҷодиёти адиб, андеша ва ёддоштҳои аҳли адаб, шогирдон ва дўстону пайвандон дар бораи нависандаи гирдоварӣ шудааст. Бахтиёри Ҷумъа аз зумраи адибони ангуштшумор мебошад, ки дар ҳикоят ва ҳаҷвияҳо иллатҳои ҷамъият, чун мансабпарастӣ, дурўғӯӣ, дурўғӣ, ҳасий, хулоса камбудҳои муҳими рўзро мавриди танқиди ҳаҷв қарор дода, барои байн бурдани онҳо қалами худро монанди теги бурро ба қор мебард.

қадар душвориву азобҳои зиндагӣ ягон маротиба овоз баланд накарданд, сакт нагуфтаанд. Фикр мекунам, барои зан хушбахтият бартар аз ин нест. Суханонамро бо ҳамин бағӣи шоир мехоҳам анҷом диҳам:

Водеғри умри ман
монанди ки ҳобе гузашт,
Шодиву ғамҶои ман ҳамчун
равон обе гузашт...»

...менависад ҳамсари нависанда – муаллимаи собиқадор Майсара Шарофова дар хотираҳои худ.

Шоир Паймон таманҳои ҳешдор бахшида ба адиб дар шеърӣ «Аҳам, ки...» чунин баён намудааст:

...Ҳоҳам, ки чунин бимонӣ
бо хеш,
Ҳоҳам, ки чунон бимонӣ бо мо.
Ҳам хокитари ми хоксорон,
Ҳам зӯдаи зӯдаи замонак.
Ҳоҳам, ки зий зӣ баъди

Ҳафтади дигар баробари ман.
Ин ғуна азин дидаву дил,
Ай дўсти мии бародари ман...

Саодат БЕКНАЗАРОВА,
ҳабарниғори «Овози тоҷик».

Филми мустаноди коргардони ҷавони тоҷик Ардашери Пайванд (писари хурди журналисти шинохта, шодравон Пайванди Гулмуродзода) бо номи «Зани рўйн» ба барномаҳои Чашнвораҳои байналмилалӣ филмҳои Торонто (Toronto International Women Film Festival-Konodo) ва Чашнвораи минтақавӣ «Сinema Love» (Ўзбекистон) шомил гардид.

КОМЁБИИ АРДАШЕР

Ардашери Пайванд аз зумраи ҷавонони боистеъдод ва умедбахши тоҷик аст. У факултати журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар баҳси сомонии радио қор мекунад. Баробари ин маълумоӣ як саҳифаи интернетӣ низ ҳаст. Ҳанӯз аз айёми донишҷӯӣ ба аксу наворбардори майлу рағбат дошт. Замоне усули «актири бо смартфонро» аз худ намуд. Коргардони ҷавон дар «Мактаби мустанадсозӣ» таҳсил гирифтааст. Соли гузашта дар як озмуни аксбардори баҳшида ба шаҳри Душанбе дар байни иштирокдорони шибд ба гирифтани ҷойи дуум мушарраф гардид.

«Зани рўйн» нахустин филми мустанадӣ ӯст. Ин филм аз ҳаёти як зани кавиродан иҷораниш, ки сокини Душанбе ва ноғирони ғуруҳи дуюм мебошад, ҳикоя мекунад.

Бояд гуфт, ки моҳи сентябри соли сипаригардида дар Чашнвораи «Media CAMP», ки дар шаҳри Алматыи Қазоқистон баргузур шуд, Ардашери бо ин филми худ ширкатвариз.

«Зани рўйн» моҳи декабри соли 2022 дар кинотеатри ба номи Тоҳир Собирови шаҳри Душанбе низ ба намоиш гузошта шудааст.

Пешбинӣ мегардад, ки он рӯзҳои 6-11-уми июни соли қорӣ дар доираи Чашнвораи минтақавӣ «Сinema Love» дар шаҳри Тошканд ба маъраза синосо гузошта шавад. Дар ин чашнвораи синосо бояд 9 филми мустанад ва 16 филми хнароӣ аз кишварҳои Осиёи Марказӣ намоиш дода шаванд.

Коргардони ҷавон Ардашери Пайванд бо ғуруҳи хурди эҷодии худ наворбардор-ҳаҷвгар Наврўз Саидов, садобардор Хомидҷон Хомидов, таҳиякунанда Фирдавс Насруллоев ва коргардони садо Хуршед Нуров барои дарёфтӣ муваффақияту комёбиҳо талош доранд.

Аноробӣ НАЗАРОВ,
ҳабарниғори «Овози тоҷик».

Вилояти ЧИЗЗАХ.

Бахтиёри Ҷумъа адиби сермаҳсул аст, бахусус, дар баҳси душвортарин соҳаи настри бадеӣ – адабиётӣ бачагон. Ҳикояташ бештар пандомӯӣ буда, хонандаро ба роҳи дурӯсти зиндагӣ, дарки некий ва бадӣ, зебӣ ва зиштӣ, худшиносӣ ва ахлоқи ҳамдади Ҳисоби беҳато» марде ба васвасари пулбӯӣ афтада, аз пушумоии бехатоӣ писараш беҳуд мешавад ва ба дасти вай як қабза пул дода мегӯяд: «Кун нахонӣ ҳам мешавад, мактаб сари муаллимнаторо хӯрад» ва ўро бозор мефиридаст.

«Тарҷумаҳои қалами ӯро аз рӯзиҷавон мачаллаҳо, даҳони ҷавниғорони барномаҳо, аз сайҳои интернетӣ мехонанду мешунаванд. Замоне дар компанияи телевизионии «Ханда» сахначаҳои хандавори Бахтиёро намояиш меоданд. Афсус, ки имрӯз ҷойи барномаи интизоқшидаи тамошобинон, бо филмиҳои ҷангаро намоишҳои тағдор ба тақор пахшшуданида забт гардидаст, менависад дар хотираҳои маҳбубаи Неъматзода.

Нависанда тавассути қиссаи «Ҷашми рашк» хостааст баъзе иллатҳои замона ва зиндагӣи маҳси мардумро бо хандаи истеҳзои фш кунад. Адиб асарро бо рӯҳияи баланди оиладорӣ, ин-

сонпарварӣ, дўст доштани волидайну фарзандон ва атрофиён таъсир кардааст. Дар қисса омадҳои тилини занӣ замонавию маҳал эодгоҳи адиб ба таъсир гирифта шудааст: « – Агар дарҳақиқат нағз бинед, ба ман ҳам яқта аз ҳамон курта харида диҳед. Як метраш якумин ҳазор будааст. аз қиматиаш натарсед, ҳар чӣ қадар қимат бошад, обрўйи шумо. Дўстонамон дида ҳавас кунанду дўшманонамон сўхта муранд!» Албатта, ҳарчанд талх бошад ҳам, ин гуна хислати занҳо аз калта-фаҳмиву ҳасад сар мезананд. Ҳамчунин дар қисса занҳо, ки аз мўд қағз мондан намехоҳанду ба занҳои дигар тақлим карда либос мегўшанд, мазамаат карда мешавад: «Гулдандо куртаи «Мавчи дарё» харидааст. Чунон нафису зебо, чунон ҳарир, ки баданаш менамоғанд. Аз тамошояш чашм канда наметавонед».

Албатта, бо нўги қалам он ёфта-ну оиларо таъмин намудан қорест сангин. Баҳи Бахтиёри Ҷумъа дар он аст, ки ҳамсари дилбӯи дидадарро ва босабду дурандеш дорад. «Дар тўли 50 соли ҳаёти яқчод душворҳои зиёде дидам. Азоби роҳи Самарқанди Душанбе, Душанбею Самарқанд бо қўдакони хурдор дар солҳои ҷанги шаҳрвандӣи Тоҷикистон ва баъд аз онро ба ёд орам, дилам озурда мегардад. Бо ин

сад хеле мувофиқ мебошанд. Барои қўдакони синии томактабии 18 муассисаи озмоиши таълими қўдакони шаҳри Хива аз тарафи Ҷамоатсози Дафтери САҲА дар Ўзбекистон 500 дучархәи мувозинавӣ харидорӣ гардид. Дар ин замина нимаи дууми

моҳи майи соли 2023 дар базаи таҷрибаи шаҳри Хива барои 36 нафар муаллимону инструкторони тарбияи ҷисмонӣ тахти унвони «Омузиши дучархәсаворӣ ва пиёда кардани тамрин дар байни қўдакони» тренинг гузаронида шуд. – гуфт суҳангӯи Агентии таълими томактабӣ Мавлуда Аскархўчаева. – Мақсад аз роҳандозии ин чорабинӣ баланд бардоштани салоҳияти ҷамоати омўзгорони Муассисаи давлатии таълими томактабӣ дар ҷодаи ба дучархәсаворӣ тайёр кардани қўдакони, инчунин тарғиби тарзи ҳаёти солим ва ҷалби қўдакони ба фарҳанги дучархәронӣ мебошад.

Мо ҳанӯз соли 2021 дар пойгоҳи Экопарки шаҳри

Тошканд дар байни қўдакони синии томактабӣ марафони якуми дучархәрониро баргузор карда мекунем. Соли 2022 дар шаҳри Самарқанд марафони II баргузор гардид. Баргузори марафони мазкур бар асоси тааббусе сурат гирифт, ки қўдакони ба тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш машғул шаванд, дучархәронӣ дар байни аҳли шакли омавиери касб намоёнд, дар тарғиби тарзи ҳаёти солим пешравиҳо дида шаванд, таълиму тарбияи экологӣ ва технологиҳои сарфақунии саломатӣ дар раванди таълиму тарбияи ҷойгоҳи худро соҳиби бошад – изҳор намуд Мавлуда Аскархўчаева.

Гуфта шуд, ки ба ин васила қўдакони синии томактабӣ

аз қўдақои ҳаракати роҳ бохабар мешавад, аз қўдакӣ барои тамрини бадан одат мекунанд, дар онҳо шавқу рағбати инкишоф додани маҳорат, ҳаракат, фаёлият, заковат ва шуурноки пайдо мешавад.

Дар поёни марафони қўдаконе, ки бо дучархәҳои мувозинавӣ аввалин шуда ба нўқатаи финиш расиданд, бо медалу тўфҳоҳои хотиравӣ сарфароз гардонид шуданд. Дар баргузор намудани ин марафон саҳми аълои тими Федератсияи велосипедрони Ўзбекистон хеле беназир арзёбӣ гардид.

Шаҳноза ТўРАЕВА,
шаҳри ХИВА.

МАРАФОН ДАР БАЙНИ ҚЎДАКОНИ СИННИ ТОМАКТАБӢ

Ин чорабинӣ дар доираи ҳамаҷониғори Агентии таълими томактабӣ бо Федератсияи велосипедрони Ҷумҳурии Ўзбекистон ва Ҷамоатсози Дафтери САҲА дар Ўзбекистон ба ҳаёси лоиҳаи озмоиши амали гардид. Он қорӣ намудани таълиму тарбияи экологӣ дар системаи таълими томактабӣ ва усулҳои ҳаракати қўдакони дар дучархәҳои мувозинавӣ ё беғовелро мадди назар гирифтааст. Чорабинӣ дар шаҳри Хива 31 майи соли равон гузаронида шуд ва якумин соат давом кард.

Қобили зикр аст, ки масъалаҳои ҷалби омави қўдакони наврасон ба тарбияи экологӣ, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш дар маркази тавачҷӯи домини ҳукумати Ҷумҳурии Ўзбекистон қарор доранд. Барои ҳамин татбиқи ин гуна чорабиниҳо ба мак-

сад хеле мувофиқ мебошанд. Барои қўдакони синии томактабии 18 муассисаи озмоиши таълими қўдакони шаҳри Хива аз тарафи Ҷамоатсози Дафтери САҲА дар Ўзбекистон 500 дучархәи мувозинавӣ харидорӣ гардид. Дар ин замина нимаи дууми

Тошканд дар байни қўдакони синии томактабӣ марафони якуми дучархәрониро баргузор карда мекунем. Соли 2022 дар шаҳри Самарқанд марафони II баргузор гардид. Баргузори марафони мазкур бар асоси тааббусе сурат гирифт, ки қўдакони ба тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш машғул шаванд, дучархәронӣ дар байни аҳли шакли омавиери касб намоёнд, дар тарғиби тарзи ҳаёти солим пешравиҳо дида шаванд, таълиму тарбияи экологӣ ва технологиҳои сарфақунии саломатӣ дар раванди таълиму тарбияи ҷойгоҳи худро соҳиби бошад – изҳор намуд Мавлуда Аскархўчаева.

Гуфта шуд, ки ба ин васила қўдакони синии томактабӣ

аз қўдақои ҳаракати роҳ бохабар мешавад, аз қўдакӣ барои тамрини бадан одат мекунанд, дар онҳо шавқу рағбати инкишоф додани маҳорат, ҳаракат, фаёлият, заковат ва шуурноки пайдо мешавад.

Шаҳноза ТўРАЕВА,
шаҳри ХИВА.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Конунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпўлод ВАКИЛОВ
Рўзнома ҳафтае ду маротиба:
рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп
мешавад.
*Рўзнома дар компютерхонаи идора
ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.*

Ҳаҷми настри бадеӣ, очеркҳо мақола аз 5 санҷиқан ҷопди интервалӣ ва шеър аз 50 микрав зинд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мақбули интизорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рўйбег гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170. Фармониш 2 Г-625. Адади нашр 4584 ҳаҷм 2 ҷузаҷи чопӣ. Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

1 2 3 4 5 6

Суратхосиби мо дар бонк:
С/Х 20212000300101767001, МҶО
00417. Филиали Автотранспорти
бонки ДСТ-и «АСАКА»
дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррир навбатдор:
Ғ. Кабирова.
Мувофиқи қадвал — 21.30
Ба чоп супурда шуд — 01.30

Нишонии мо:
100000 ш. Тошканд,
кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ: 233 - 82 - 83;
Котибот 233 - 83 - 35. Факс: 233-57-30.
сайт <http://ovozitojik.uz/>, e-mail:
ovozitoj@umail.uz, ovoz@list.ru
Индекси обуна 170.
Матбааи табунашри Ширкати саҳмдори «Шарк».
Нишонии қорхона: кўчаи Булок Тўрон, хонаи 41.